

Skríning kolorektálneho karcinómu na Slovensku

Slovenská gastroenterologická spoločnosť
Česká gastroenterologická spoločnosť
Slovenská hepatologická spoločnosť
Česká hepatologická spoločnosť
Slovenská lekárska spoločnosť
Česká lekárska spoločnosť J. E. Purkyně
Sekcia endoskopických sestier SSS a PA
Sekcia sestier pracujúcich na endoskopii
Sekce sester digestivní endoskopie při ČGES

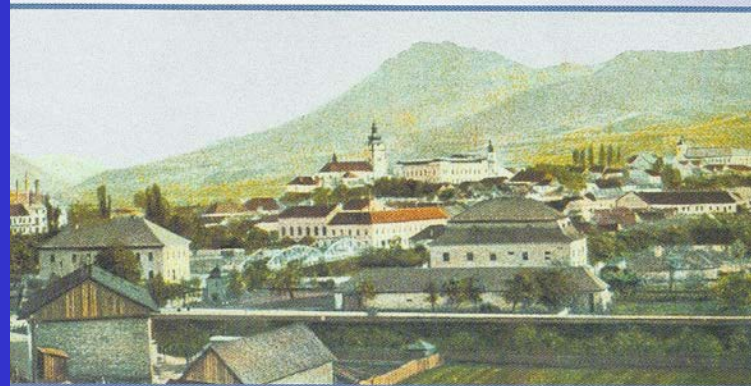

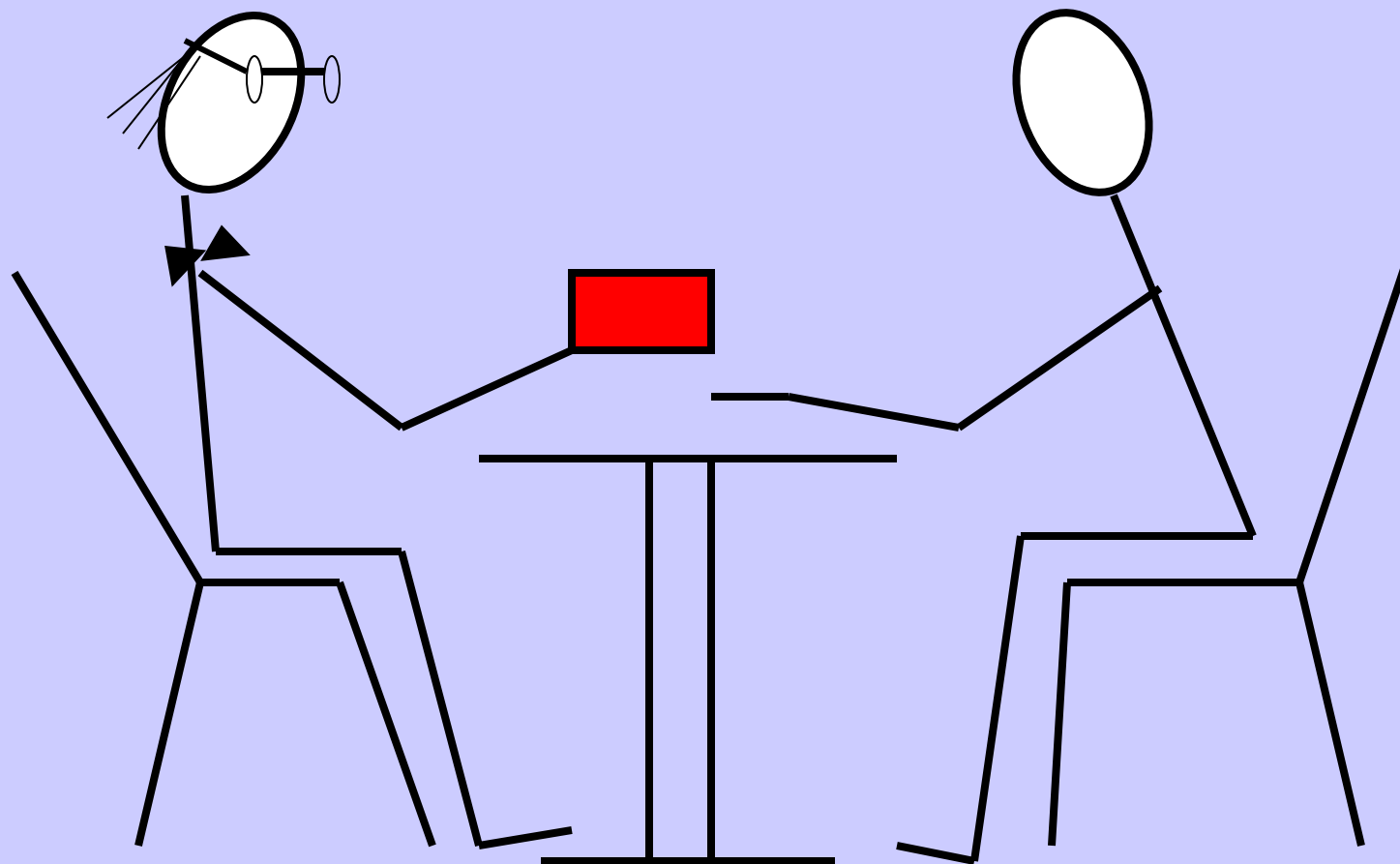
XXXI. Slovensko - Český gastroenterologický kongres

11. - 13. jún 2009
Hotel Kultúra Ružomberok

Slovensko - Český endoskopický deň

11. jún 2009
ÚVN Ružomberok

Ponúkací skrínig 2002-2006

www. krca. sk

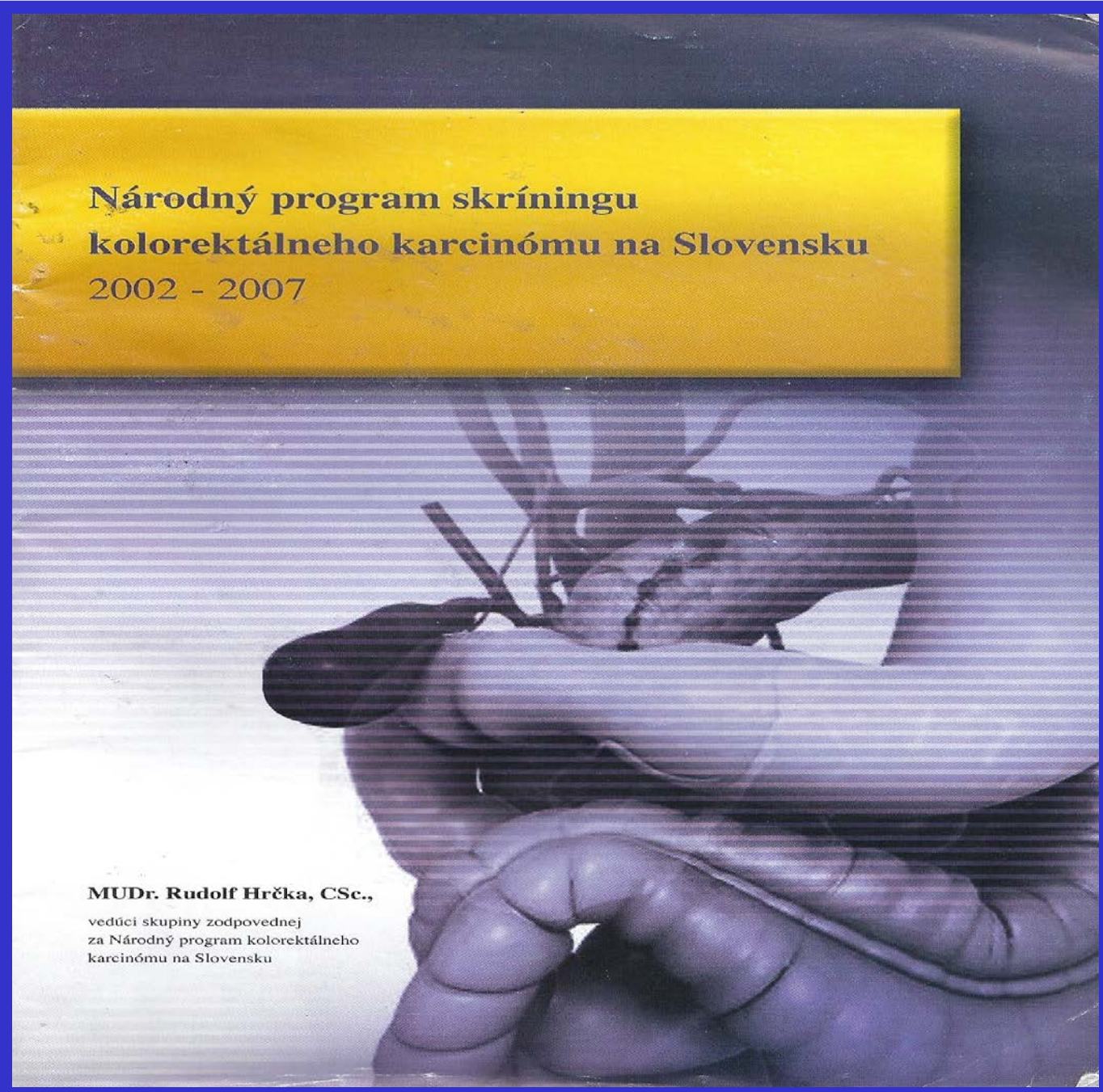
KOLOREKTÁLNY KARCINÓM (KRCa)	OK
	OK
DOMOV	OK
ÚVOD	OK
AUTORI	OK
HISTÓRIA	OK
PUBLIKÁCIE	OK
PREDNÁŠKY	OK
FORMULÁRE	OK
VÝSLEDKY	OK
OTÁZKY	OK
AKTUALITY	OK
KONTAKT	OK
OZ-KRCa	OK
ODKAZY www...	OK

KOLOREKTÁLNY KARCINÓM

Nedovoľme mu, aby nás rozdelil...

Február 2006

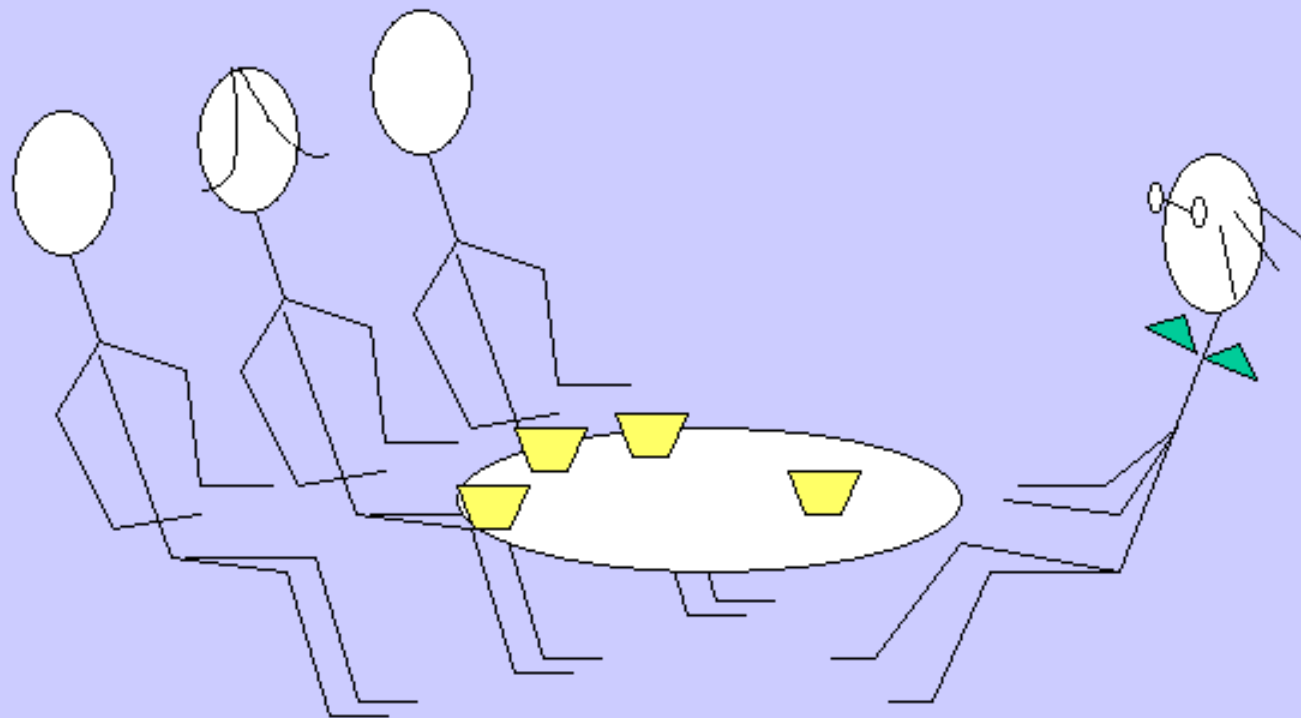
**Národný program skríningu
kolorektálneho karcinómu na Slovensku
2002 - 2007**

MUDr. Rudolf Hrčka, CSc.,
vedúci skupiny zodpovednej
za Národný program kolorektálneho
karcinómu na Slovensku

ROCHE

OZ EUROPACOLON

Apríl

2007

TK-Bratislava
December 2007

ZNALOSŤ
KOLOREKTÁLNEHO
KARCINÓMU

Výhradne pre EUROPACOLON

Brusel

Marec
2008

Obrovské črevo na Slovensku

20. máj – 5. október 2008

Polyp, v ktorom sa už vyvíja karcinóm

Je potrebné ho odstrániť endoskopicky alebo chirurgicky

Polyp, z ktorého sa s veľkou pravdepodobnosťou vyvinie karcinóm - zhubný nádor

Je potrebné ho odstrániť, najčastejšie endoskopicky alebo chirurgicky

mesačník pre lekárov
ambulantnej starostlivosti

medical practice

Číslo 2

február 2009

cena 2,80 € 84,35 SK

IV. ročník

Toto vydanie je bezplatne
DISTRIBUOVANÉ
1 371 členom SLOVENSKEJ
SPOLOČNOSTI VŠEOBECNÉHO
PRAKTICKÉHO
LEKÁRSTVA SLS

spektrum

**Slávnostné
zasadnutie
Prezídia SLS**

spektrum

**Vedec
roka 2008**

odborná téma

**Vredová
choroba žalúdka
a dvanástnika**

odborná téma

**Skríning
kolorektálneho
karcinómu**

odborná téma

**Diabetes
mellitus typu 2**

servis

**Z histórie
medicíny:
Szontaghevy**

Kampaň 2008

Február 2009

Colon cancer prevention on a pan-European level

Brussels, Belgium - On May 9, 2007, for the first time ever a pan-European conference on the prevention of colorectal cancer, Europe's number one cancer killer, took place in Brussels. It was hosted by the Felix Burda Foundation, the German Network against Colon Cancer and the International Digestive Cancer Alliance (ID-CA). The audience comprised of participants from 28 countries showed its strong will to effectively combat colorectal cancer on a pan-European level by signing the Brussels Declaration. This declaration calls for a high priority on the European healthcare agenda for the topic as well as for the implementation of colorectal cancer screening programmes in all the European countries.

The conference organized under the heading "The Future of Health in Europe" provided a day-long forum for an all-European discussion about the importance of the introduction of colon cancer screening programmes in the European countries. The conference took place at the Bavarian Representation at the EU (fig. 2a & 2b) –

the former Institute Pasteur – and was attended by almost 200 participants from different fields of healthcare (fig. 3), including gastroenterologists, physicians, scientists and politicians as well as media representatives. The auditorium of the Bavarian Representation in Brussels was brimful until the last minute of the pre-

sentations, attesting to the importance of the subject and the level of interest from the beginning to the final panel discussion.

All experts present agreed it was high time to combat colon cancer more effectively, as it can be almost totally prevented or cured if recognized at an early stage. Currently, although screening methods are well known, roughly every other colorectal cancer patient dies from the disease. On the other hand, the experts are convinced that the incidence and mortality rates would fall significantly if people over the age of 50 and those from families with a history of colorectal cancer were systematically screened for tumours and their precursors since neoplasms of the colon can be successfully removed provided they are detected at an early stage. Because of the high incidence and mortality rates, the European Commission already recommended screening tests for colon cancer in addition to screening for breast and cervix carcinomas in 2003. However, the experts (fig. 4) noted that nothing has been done so far to generally screen patients for colorectal cancer, while the Commission has already passed guidelines for the mass screening of breast cancer, and guidelines for cervix cancer are currently in preparation.

Bruselská
deklarácia

Máj 2007

Prvá paneurópska konferencia v Bruseli – dôležitý medzník v prevencii kolorektálneho karcinómu v Európe

Bude tento rok prelomový aj na Slovensku?

Dôležitým medzníkom v prevencii kolorektálneho karcinómu (KRCA) v európskych krajinách sa ukázala prvá paneurópska konferencia, ktorú zorganizovali v Bruseli. Hoci sa uskutočnila už 9. mája 2007, niečo na nej je predsa pozoruhodné. Z hľadiska prevencie KRCA by sme mohli povedať, že konečne sa aj Európa oficiálne zobudila na najvyššej úrovni.

Na lepšie pochopenie tejto výčitky trochu štatistiky a histórie. Až na malé výnimky okolo Stredozemného mora, väčšina krajín Európy je poznačená vysokou incidenciou a mortalitou na KRCA. Znamená to, že každoročne v Európe ochorie na túto diagnózu 400 000 ľudí a 200 000 Európanov na toto ochorenie aj zomrie. Tieto čísla sú o to hroznejšie,

že u väčšiny ľudí by toto ochorenie nemuselo vôbec vzniknúť. Rovnako tak by väčšina z nich nemusela zomrieť, ak by sa skrining kolorektálneho karcinómu robil na želannej úrovni. Až v roku 1999 sa na pôde Európskej vedeckej komunity prvýkrát objavil jednostránkový dokument, ktorý iba v jednej vete jednoducho odporučal robiť opakovaný skrining pomocou testu na okultné krvácanie v stolici (TOKS) u asymptomatických dospelých starších ako 50 rokov s odporúčaním, že ak sa zistí pozitívita, mali by ísť na kolonoskopické vyšetrenie. Nuž že to trochu málo nato, aby si ktorákoľvek vláda z takého odporúčania robila starosti. Iba na porovnanie uvediem, že dva roky predtým Winawer a spolupracovníci publikovali prvé mnohostránkové dielo v USA, ktoré sa týmto problé-

mom podrobne zaoberalo. Aj nám na Slovensku slúžilo ako základ na začatie skriningu kolorektálneho karcinómu v roku 2002.

V roku 2000 zrejme aj pod vplyvom tejto americkej publikácie sa objavujú prvé európske guideliney pre všetky karcinómy, ktoré je možné zachytiť skriningom. Kolorektálneho karcinómu sa týkali odporúčania vykonávať skrining raz ročne alebo raz za dva roky pomocou TOKS u ľudí 50- až 74-ročných, s následným kolonoskopickým sledovaním pozitívnych pacientov. Uplynuli tri roky, kým Európsky parlament formálne podporil skrining karcinómu prsníka, krčka maternice a špeciálne pomocou TOKS metódy aj karcinóm kolorekta u mužov a žien 50- až 74-ročných. Opäť trochu viac slov a strán, no opäť nič vážnejšie, čo by upriamilo pozornosť jednotlivých vlád

týmto smerom. V mnohých krajinách Európy prakticky od roku 2000 doteraz skrining KRCA prebiehal rôznym spôsobom z hľadiska metódy, použitých testov, a teda aj kvantitívy i kvality. Spoločným menovateľom všetkých týchto skriningových programov stále je, že chýba jednotný postup v boji s týmto ochorením v rámci Európy. Výsledkom toho je, že na tomto poli pretrvávajú nerádostná epidemiologická situácia. Zrejme neudržateľnosť tejto situácie vyústila do prípravy a zvolania spomínanej prvej paneurópskej konferencie v roku 2007 v Bruseli. Výsledky tejto konferencie sú dva. Prvým je vypracovanie deklarácie s názvom Európa proti kolorektálnemu karcinómu a druhým výsledkom je prísľub vypracovať európske guideliney, ktoré

sa budú týkať skriningu kolorektálneho karcinómu v roku 2008. Ak pôjde všetko podľa plánu, budú mať veľmi vážne odporúčania, ktoré budú akýmiśi nepísaným zákonom pre odbornú spoločnosť, a budú prvé zodpovedné za ich uskutočňovanie.

Prínos vidím hlavne v tom, že konečne budú mať tí, ktorí majú chuť a vzťahujú sa k týmto problémom bojovať, oficiálnu podporu z najvyšších miest. Oveľa ľahšie sa im bude vysvetľovať, prečo treba to a ono, ak si naši bezprostredne nadriadení uvedomia, že to chcú ich nadriadení. Vzhľadom na závažnosť dokumentu si dovoľím oboznámiť s ním hlavne odbornú verejnosť a všetkých tých, ktorí najbližšie robia s touto problematikou prídu do styku. Hlavne kolegov v poisťovniach, v legislatíve i v exekutive.

Preambula Bruselskej deklarácie (z 9. mája 2007)

Európa proti karcinómu hrubého čreva a konečníka

Karcinómy hrubého čreva a konečníka (kolorektálne karcinómy) sú druhými najčastejšími malígnymi nádormi v Európe, aj druhou najčastejšou príčinou úmrtia medzi nádormi. Každoročne toto ochorenie diagnostikujú u viac než 400 000 Európanov, pričom 212 000 z nich zomrie. Takmer jeden milión ľudí postihnutých týmto ochorením sa podrobí finančne náročným procedúram, ktoré predstavujú obrovskú záťaž pre rozpočty jednot-

árskej zdravotnej agendy na nasledujúce roky. Ministri zdravotníctva jednotlivých členských štátov by mali byť vyzvaní na vykonanie takých opatrení, ktoré by zabezpečili potrebné ľudské a finančné zdroje.

2. Európska komisia by mala poskytnúť ministrom zdravotníctva členských krajín čo najskôr európske guideliney na skrining KRCA. Tie by mali obsahovať to najlepšie z danej problematiky a mali by pripraviť jednotlivé európske krajiny, ktoré sa v tomto smere angažovali

ny z centra. Skriningové programy KRCA sú úspešné vtedy, ak incidencia a mortalita sa ich zásluhou zníži. Podmienkou na dosiahnutie cieľa je účasť čo najväčšieho počtu osôb z cieľovej skupiny. Skúsenosti nás poučili, že vyššia účasť na skriningu sa dá dosiahnuť centrálnou manažovateľným pozyvacím systémom v kombinácii s upomienkami pre tých, ktorí hneď nereagujú. Dôležité je zachytiť celé socio-ekonomické spektrum cieľovej skupiny. Naliehavo je potrebný aj výskum, ktorý by pomohol zvy-

Londýn

Epidemiolog.
štúdia

Jún 2008

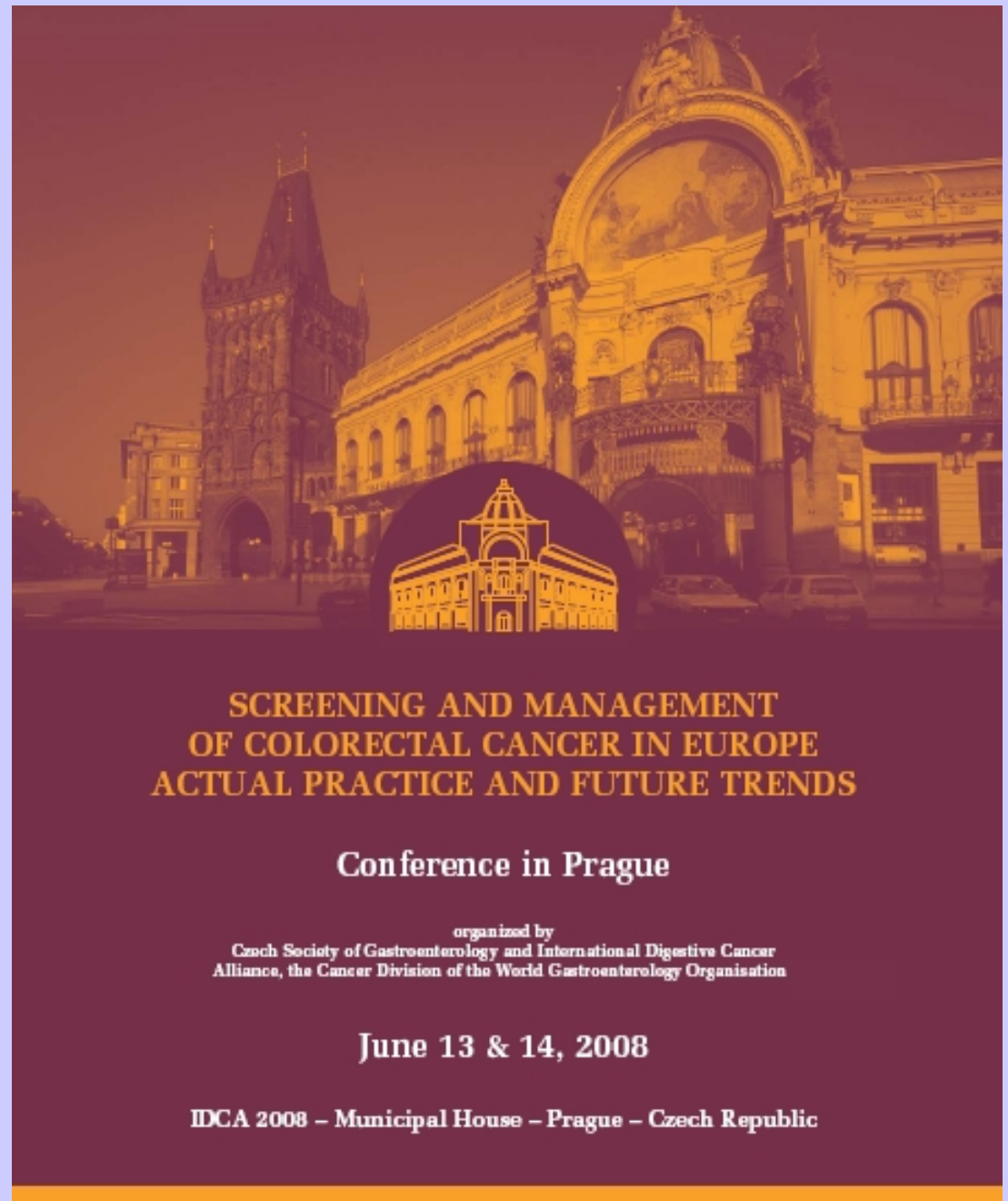

**COLORECTAL CANCER IN EUROPE AND
AUSTRALIA: CHALLENGES AND OPPORTUNITIES
FOR THE FUTURE**

**PANOS KANAVOS, WILLEMEN SCHURER, CANDIDA OWUSU-
APENTEN AND RICHARD SULLIVAN**

LSE HEALTH

JUNE 2008

**SCREENING AND MANAGEMENT
OF COLORECTAL CANCER IN EUROPE
ACTUAL PRACTICE AND FUTURE TRENDS**

Conference in Prague

organized by
Czech Society of Gastroenterology and International Digestive Cancer
Alliance, the Cancer Division of the World Gastroenterology Organisation

June 13 & 14, 2008

IDCA 2008 – Municipal House – Prague – Czech Republic

Jún

2008

████████ Rudolf Hrčka

Slovakia

International Colorectal Cancer Screening Network

II. stretnutie
ICRCSN

September
2008

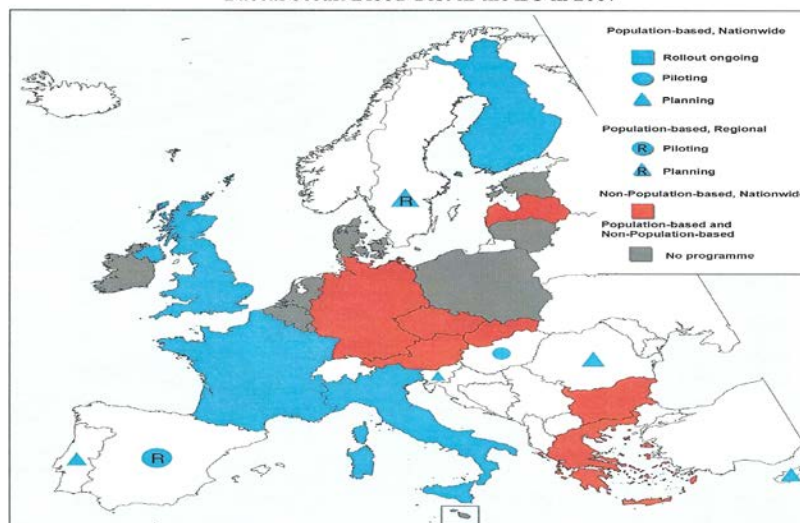
COMMISSION OF THE EUROPEAN COMMUNITIES

Brussels, 22.12.2008
COM(2008) 882 final

**REPORT FROM THE COMMISSION TO THE COUNCIL, THE EUROPEAN
PARLIAMENT, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND
THE COMMITTEE OF THE REGIONS**

**Implementation of
the Council Recommendation of 2 December 2003 on cancer screening
(2003/878/EC)**

**Distribution of Colorectal Cancer Screening Programmes based on the
Faecal occult Blood Test in the EU in 2007**

Brusel

December
2008

WHO + MZSR + Národný onkologický program

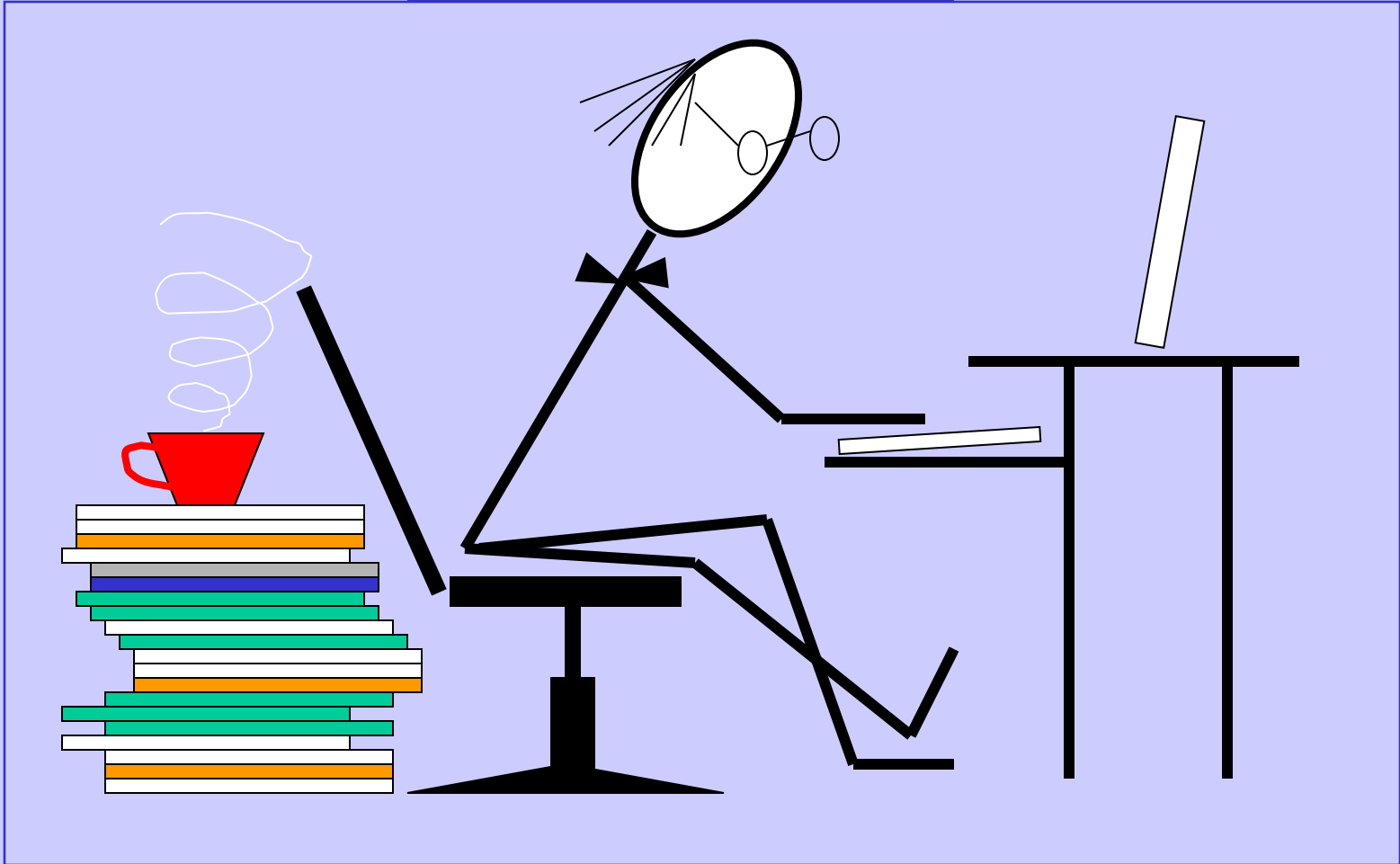
Október

2008

Zima 2008-2009

Návrh na úpravu legislatívneho znenia doleuvedeného odseku z Katalógu zdravotných výkonov.

(Návrhy nových zmien sú zvýraznené hrubším písmom.)

MLUDr. Rudolf Hrčka CSc

Vedúci skupiny utvorenej pri SGS, zodpovednej za skrining kolorektálneho karcinómu na Slovensku.

19.8.2008

Zbierka zákonov č.223/2005

Strana 2029

3. Včasná diagnostika ochorenia u dospelého

159a	Preventívne vyšetrenie na krv v stolici s použitím troch testovacích papierkov v rámci opatrení na včasnú diagnostiku ochorenia na rakovinu konečníka a hrubého čreva u osôb nad 50 rokov, alebo u dospelých jedincov s rodinnou záťažou na toto ochorenie , dodatok k výkonu pod kódom 160. Výkon môže vykazovať lekár všeobecnej starostlivosti vtedy, ak je test negatívny a ak ho sám uskutočnil. Výkon sa môže vykazovať za celé preventívne vyšetrenie. Ak sa vyšetrenie vykonalo v laboratóriu, môže ho vykazovať laboratórium za podmienky, že uvedie meno indikujúceho všeobecného lekára.
159b	Ako doteraz
159p	Ako bod 159a v prípade, že test je pozitívny
159x	Ako bod 159a v prípade, že pacient neodovzdal test na vyhodnotenie

Návrh novely

JANUÁR ?
2010 ?

81/2009 Z.z.

ZÁKON

z 11. februára 2009,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti

uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Novela

Apríl 2009

Skríning kolorektálneho karcinómu na Slovensku

Úvod do praktickej realizácie

Pre
Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
vypracoval

MUDr. Rudolf Hrčka CSc.
vedúci skupiny pri SGS
zodpovednej za skríning kolorektálneho karcinómu na Slovensku

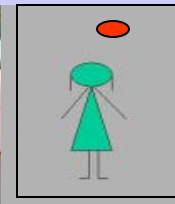
Bratislava január 2009

WHO+MZSR

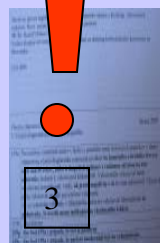
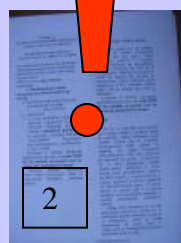
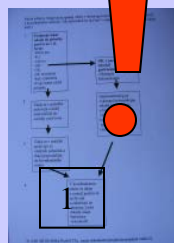
Január 2009

Skríning KRCa - ÚLOHY

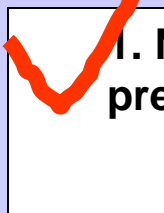
Koordináčné centrum

Legislatíva PL

Legislatíva GE

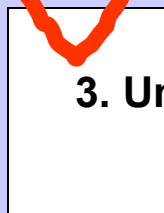

1. Nový kód pre preventívnu kolonoskopiu

2. Uznat' nadlimitnú preventívnu kolonoskopiu

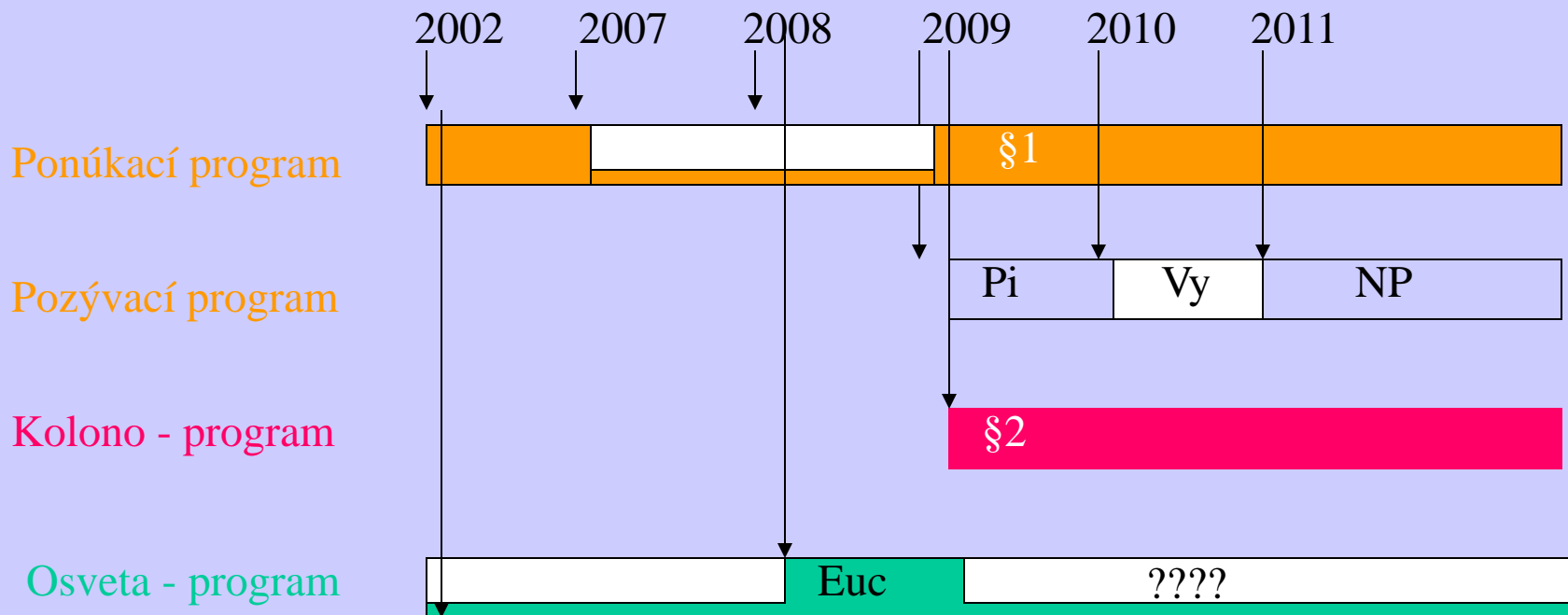
Legislatíva občan > 50

3. Umožniť preventívnu kolonoskopiu

Skríning kolorektálneho karcinómu na Slovensku

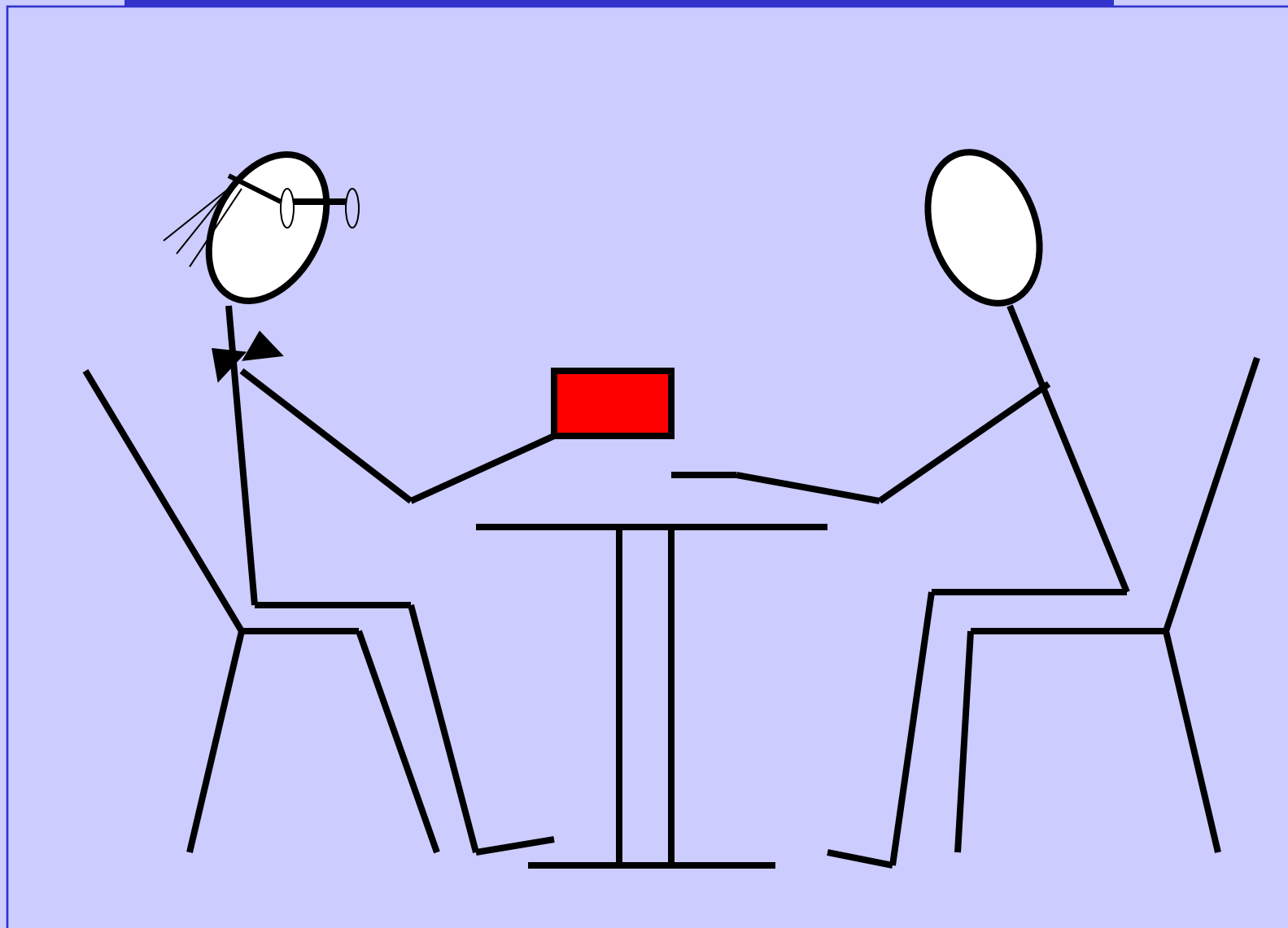
fakty a predstavy v roku 2009

Legenda : §1- 2009 zavedenie novej legislatívy pre PL, Pi- pilotná štúdia 2009 , Vy - 2010 vyhodnotenie pilotnej štúdie, 2011- Štart Národného programu, §2- zavedenie novej legislatívy preventívnej kolonoskopie pre GE, Euc- 2008 osвета pomocou EUROPACOLON, ???? – fin. zdroje na osvetu od roku 2009

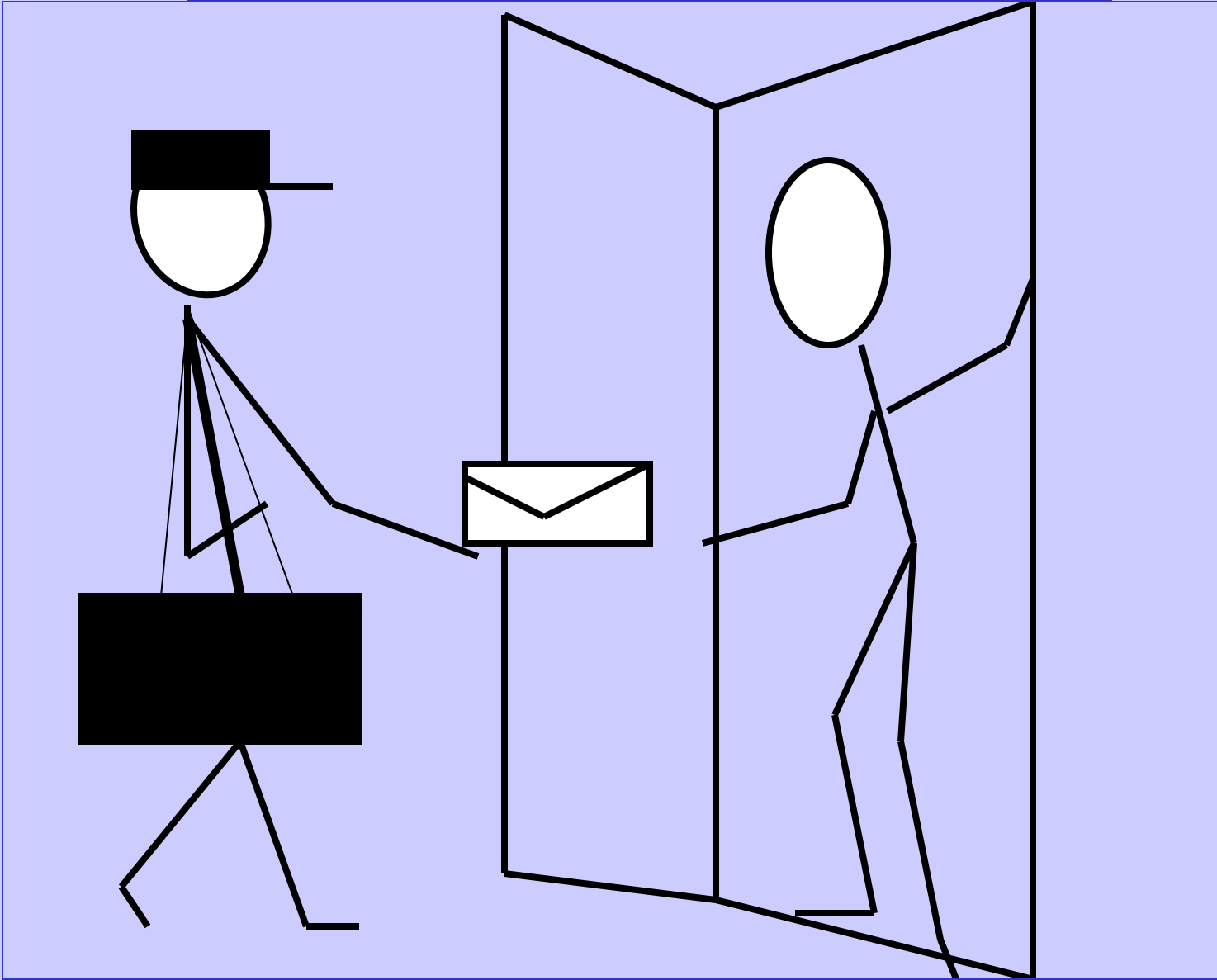

Ponúkací skrínig

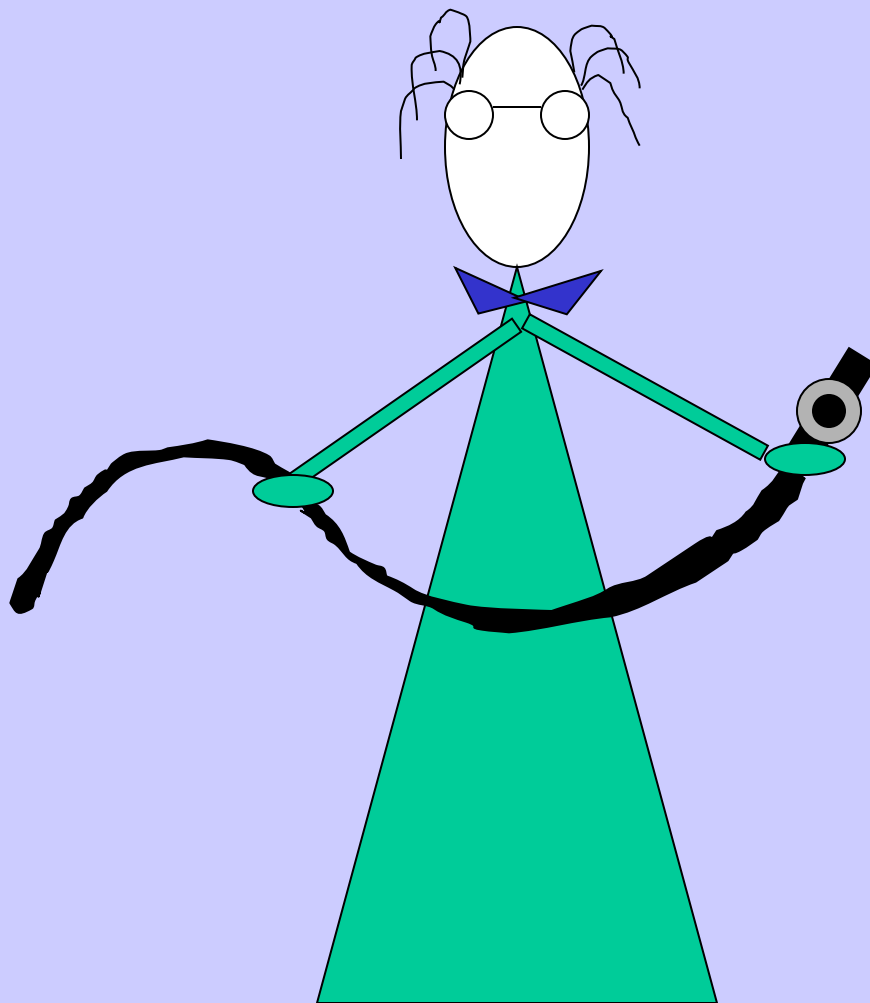

Pozývací skríníng

Možnosť preventívnej kolonoskopie

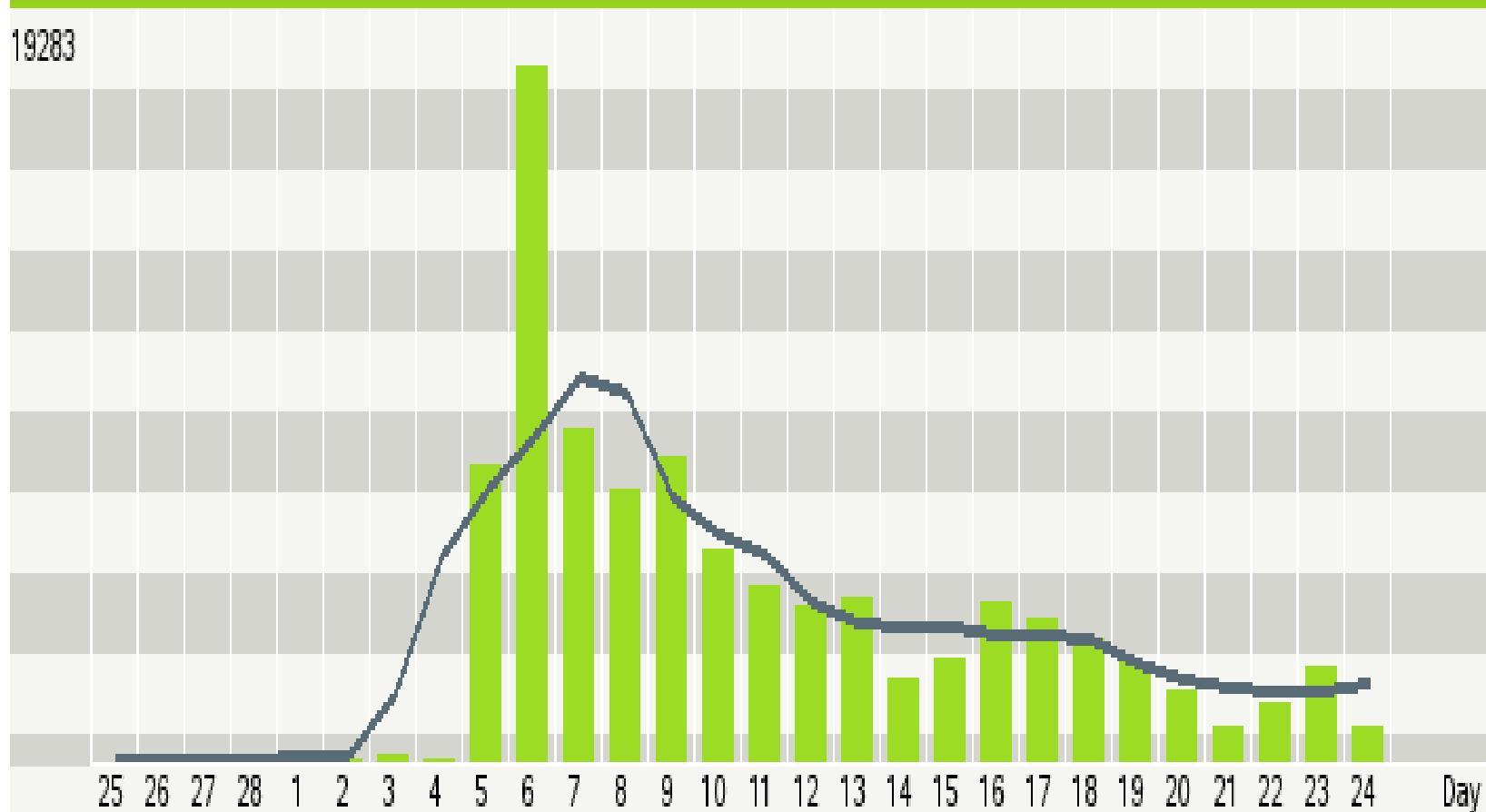
Page views per day

Page views

Visitors

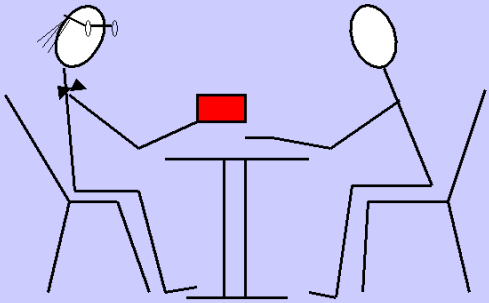
Overlapping

19283

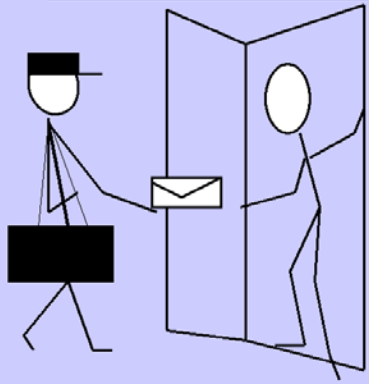

Ponúkací skríning

Pozývaci skríning

Možnosť preventívnej kolonoskopie

